

BORSA TRENDLERİ RAPORU

OCAK-ARALIK 2021
SAYI XXXIX



Değerli Okuyucularımız,

2021 yılının dördüncü çeyreğine ilişkin Borsa Trendleri Raporu ile karşınızdayız.

Borsa İstanbul'da yılın son çeyreğinde yaşanan yükselişin etkisiyle BIST TÜM'ün piyasa değeri 2021 yıl sonu itibarıyla önce yıla göre TL bazında %10 artarken, Türk Lirası'ndaki sert değer kaybı nedeniyle, ABD doları bazında %38 oranında gerilemiştir.

Faiz indirimleri sonrası döviz kurunda yaşanan yükselişin borsayı dolar bazında ucuzlatması ve yatırımcıların yeniden Borsa İstanbul'a yönelmesiyle BIST TÜM'ün işlem hacmi yılın son çeyreğinde üçüncü çeyreğe göre TL bazında %120 artış göstermiştir.

Yabancı yatırımcılar Ağustos ayında Türk hisse senetlerinde yeniden alıma geçerken Kasım ayında 709 milyon ABD doları ile Borsa İstanbul'a yılın en yüksek net yabancı girişi yaşanmıştır. Ancak kurdaki dalgalanmalar nedeniyle yabancı yatırımcılar Aralık ayında tekrar satışa geçerek 1.034 milyon ABD dolarlık net hisse satışı gerçekleştirmiştir. Yılın tamamında yabancı yatırımcıların Borsa İstanbul'daki net satış tutarı 1,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Böylece yabancı yatırımcılar son dört yıldır Borsa İstanbul'dan çıkmaya devam etmiş ve piyasadaki yabancı takas oranı tarihi dip seviyesine gerilemiştir. Dördüncü çeyrekte 196 milyon ABD doları ile BIST Sınai ve 31 milyon ABD doları ile BIST Teknoloji endekslerinde net yabancı girişi gözlenirken, diğer tüm endekslerde net yabancı çıkışı yaşanmıştır.

2021 yılında da halka arzlar ve yüksek getiri arayışının etkisiyle Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı artmaya devam etmiş ve 2020 sonuna göre yaklaşık 359 bin artışla 2,3 milyona yükselmiştir.

2021 yıl sonu itibarıyla Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülke ABD, Katar ve Birleşik Krallık olurken, ikinci çeyrekte Katar'ı geçerek birinci sıraya yükselen ABD dördüncü çeyrekte de ilk sıradaki yerini korumuştur.

2021 yılında elde tutma süreleri hem yerli hem de yabancı yatırımcılarda tüm endekslerde 2012 yılından bu yana en düşük seviyelerine gerilemiştir. BIST Tümü'de yerli yatırımcılar için 27 gün, yabancı yatırımcılar içinse 45 gün olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'de ihraç edilen Türk Lirası cinsinden özel sektör borçlanma araçları 2021 yılında %17 artış göstermiştir.

İyi okumalar ve bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz.

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Aslı Selçuk

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul’da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Başak Dalga, Bahar Efeoğlu Ağar, Yavuz Çakır ve Eray Duran’a teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. BORSA ŞİRKETLERİNİN ENDEKS BAZINDA DAĞILIMI	5
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	5
3. PİYASA DEĞERLERİ	7
4. İŞLEM HACİMLERİ	10
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR	11
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	12
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	13
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	14
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ (MİLYAR TL)	15
10. YABANCI YATIRIMCILARIN ÜLKE BAZINDA PORTFÖY DEĞERİ VE PAYLARI	17
11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	17
12. ELDE TUTMA SÜRELERİ	18
13. RİSK İŞTAHI ENDEKSİ	20
14. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ PARA BİRİMİ BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	21
15. TL CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ KIYMET TİPİ DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	22
16. TL CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ İHRAÇÇI BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	22
17. TARİH BAZINDA TL CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARI (VADE GÜN SAYISI) (KÜMÜLATİF)	23
18. BORÇLANMA ARAÇLARININ YATIRIMCILARININ UYRUK VE KİMLİK BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	24
19. EKLER	25

1. Borsa Şirketlerinin Endeks Bazında Dağılımı



2021 yıl sonu itibarıyla BIST TÜM'de işlem gören şirket sayısı 403'e yükselmiştir.

ENDEKS	31.12.2020	30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021
BIST BANKA	14	12	12	12
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	40	43	43	44
BIST TİCARET	18	17	19	20
BIST HİZMETLER	66	72	81	86
BIST MALİ	105	108	109	113
BIST SİNAİ	162	166	170	177
BIST TEKNOLOJİ	19	22	25	27
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	58	58	58	59
BIST KURUMSAL YÖNETİM	52	52	54	57
BIST TÜM	352	368	385	403

Borsa İstanbul'da işlem gören şirket sayısı 2021 yılında gerçekleşen rekor sayıdaki halka arzlar sonucu 352'den 403'e yükselmiştir. Şirket sayısındaki en büyük artış 20 şirket ile BIST Hizmetler endeksinde gözlenirken, onu 15 şirket ile BIST Sinaî endeksi takip etmiştir. Yılın dördüncü çeyreğinde 13 şirket daha halka açılarak Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır.

2. Halka Açıklık Oranları

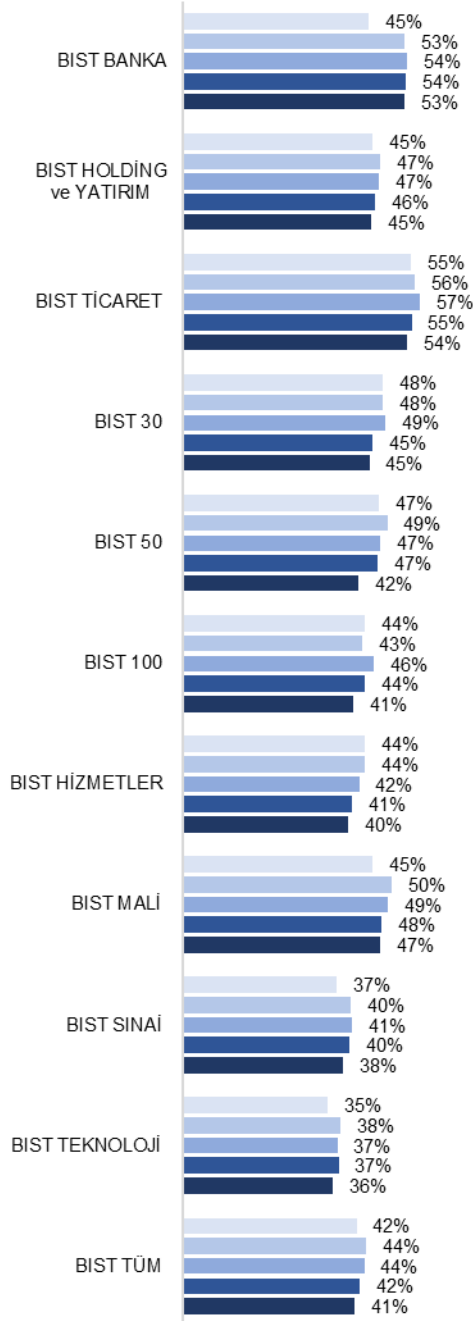


2021'in dördüncü çeyreğinde BIST TÜM'ün halka açıklık oranı ve fiili dolaşım oranı bir önceki çeyreğe göre azalmıştır.

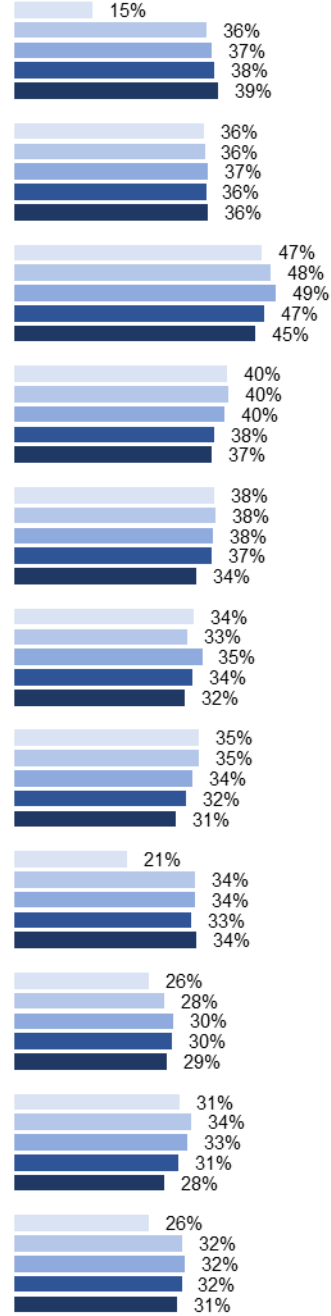
BIST TÜM'deki halka açıklık ve fiili dolaşım oranları 2021'in dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 100 baz puan azalmıştır. 2020 yıl sonuna göre ise halka açıklık oranı azalırken, fiili dolaşım oranı %26'dan %31'e yükselmiştir. 2020 yıl sonuna göre halka açıklık ve fiili dolaşım oranlarında en büyük artış BIST Banka endeksinde yaşanmıştır. Bu artışın nedeni, fiili dolaşım oranları %5'in altında kaldığı için QNB Finansbank ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın 1 Ocak 2021 itibarıyla BIST Banka endeksinden çıkarılarak Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda işlem görmeye başlamasıdır.

Halka Açıklık Oranı

■ 31.12.2020 ■ 31.03.2021 ■ 30.06.2021 ■ 30.09.2021 ■ 31.12.2021

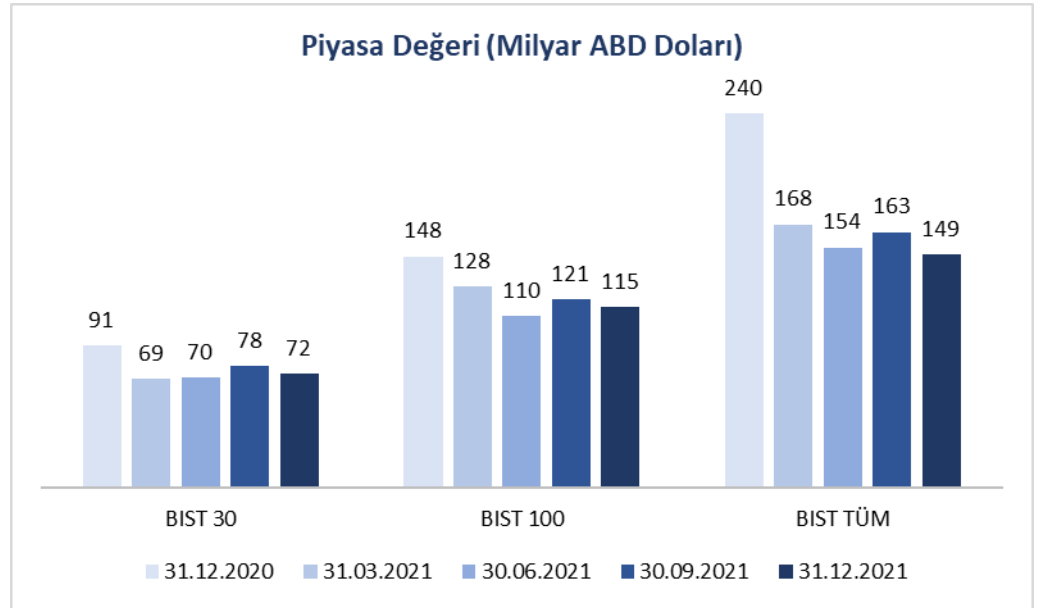
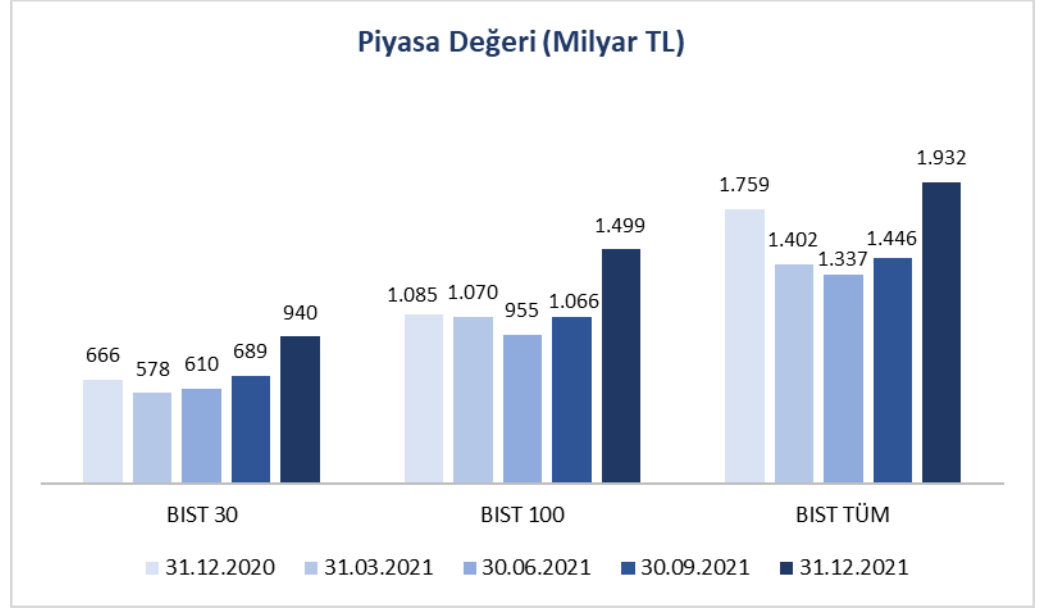


Halka Açıklık Oranı (Fiili Dolaşım)



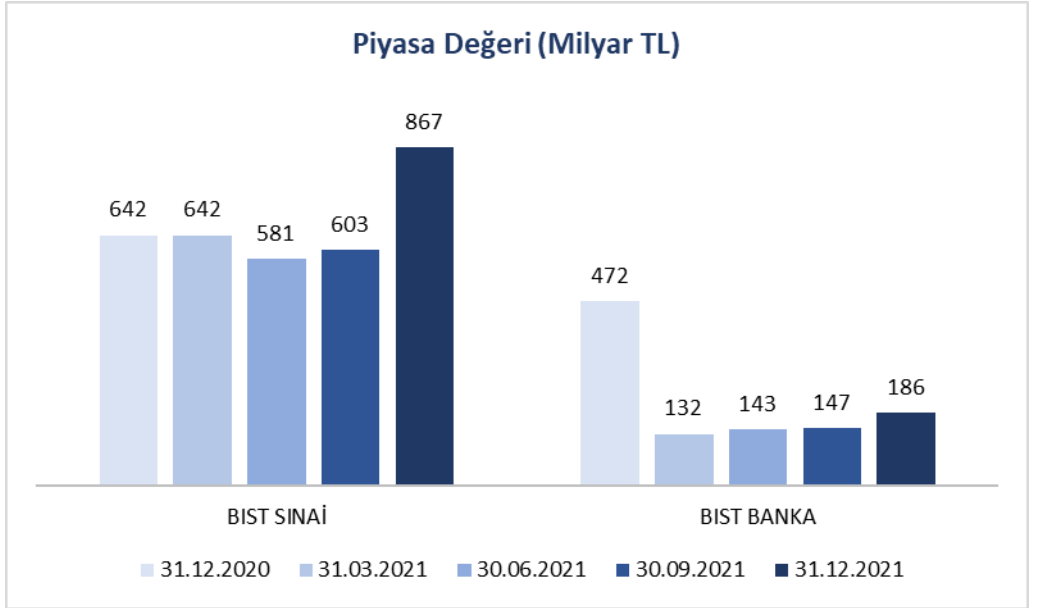
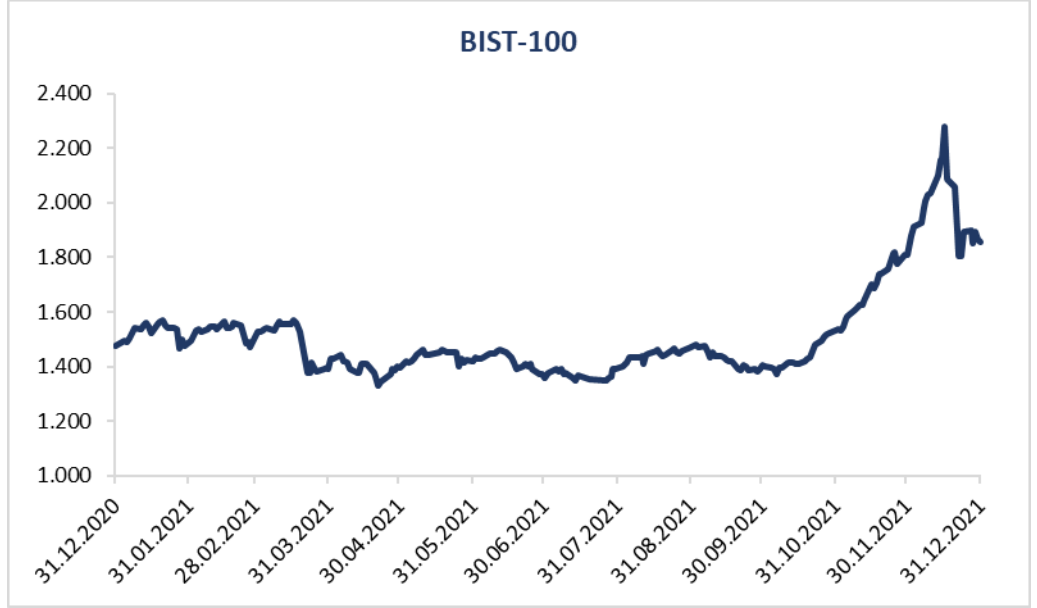
3. Piyasa Değerleri

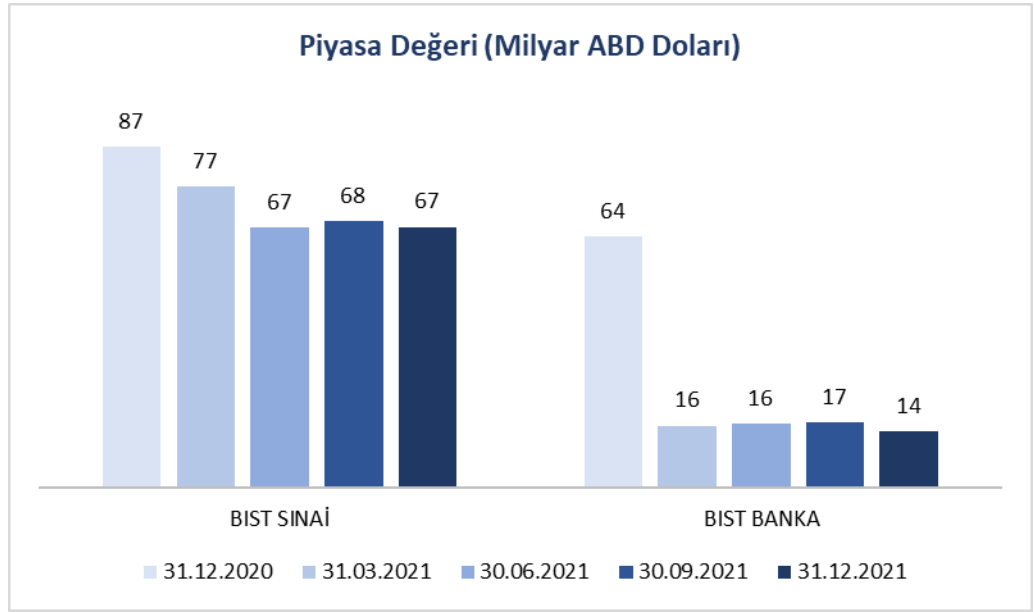
2021 yılının dördüncü çeyreğinde BIST TÜM'ün piyasa değeri TL bazında bir önceki yılın aynı dönemine göre %10 artarken, ABD doları bazında %38 gerilemiştir



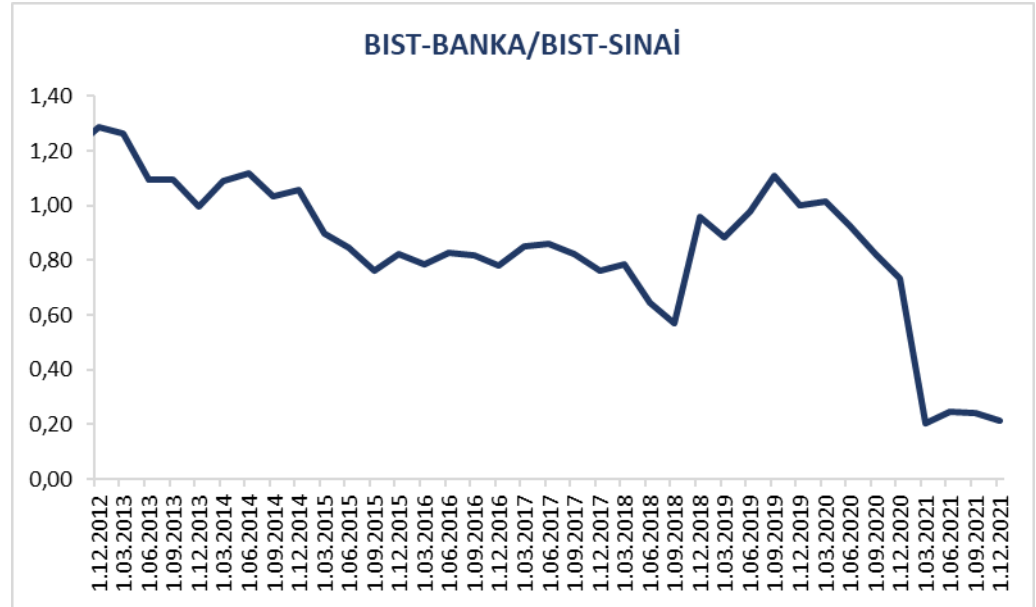
Borsa İstanbul'da yılın son çeyreğinde yaşanan yükseliş sonucu BIST TÜM'ün piyasa değeri 2021 yıl sonu itibarıyla 2020 sonuna göre TL bazında %10 artarken, Türk Lirası'ndaki sert değer kaybı nedeniyle, ABD doları bazında %38 oranında gerilemiştir. Dördüncü çeyrekte BIST Banka (-%61), BIST Mali (-%26) ve BIST Ticaret (-%5) endeksleri dışındaki tüm endeksler 2020 yıl sonuna göre TL bazında değer kazanmıştır. En yüksek değer artışları %56 ile BIST Teknoloji, %49 ile BIST Kurumsal Yönetim ve %44 ile BIST 50 endekslerinde yaşanmıştır. Yıllık bazda %61 oranında düşüş gösteren BIST Banka endeksinin piyasa değerindeki gerilemede QNB Finansbank ve Türkiye Kalkınma ve

Yatırım Bankası'nın 2021 yılı başı itibarıyla endeksten çıkarılması etkili olmuştur. ABD doları bazında bakıldığında ise tüm endeksler TL'de yaşanan sert değer kaybı nedeniyle 2020 yıl sonuna göre düşüş göstermiştir.





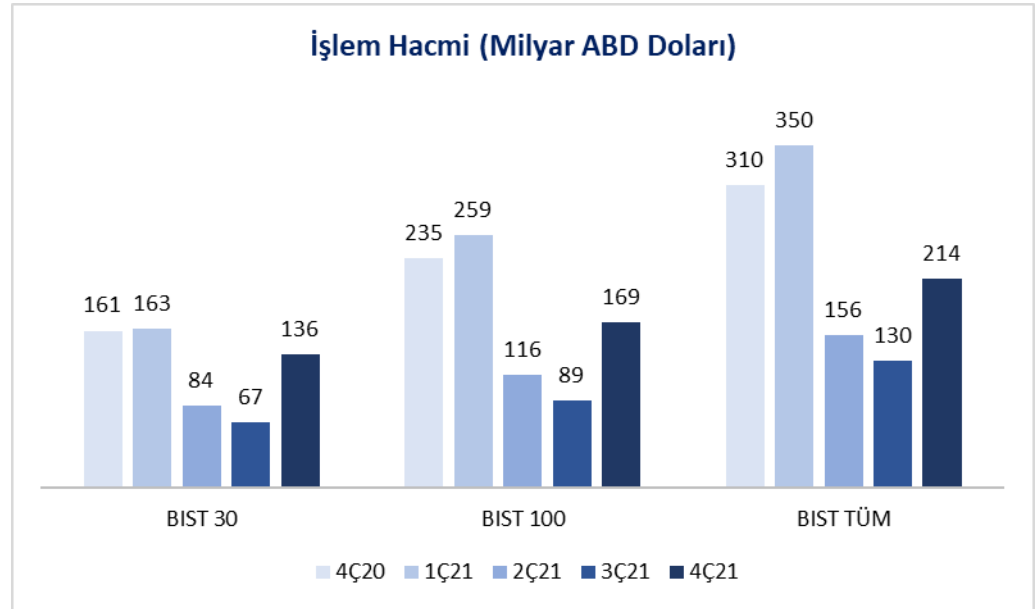
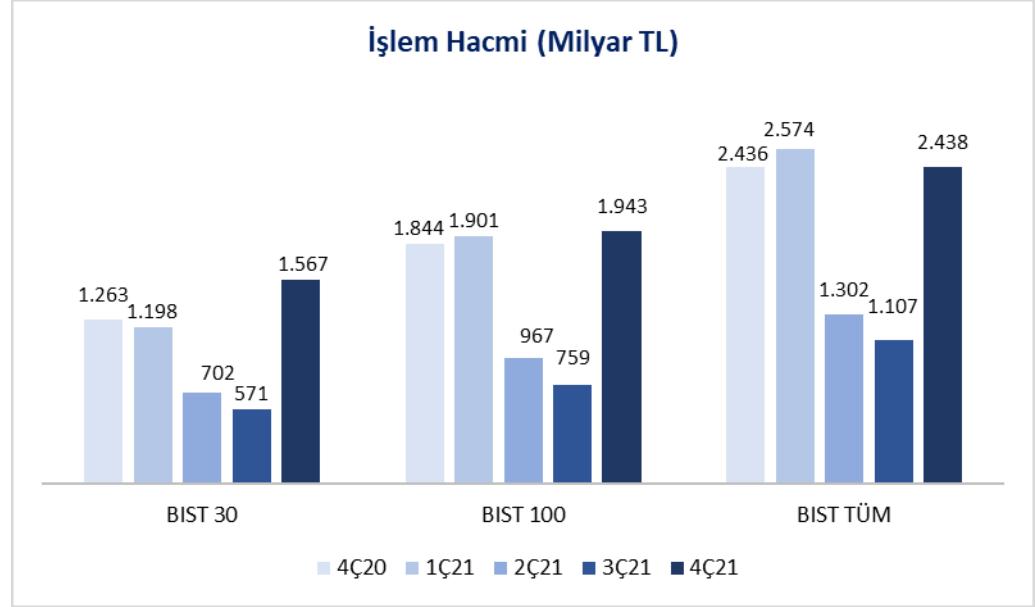
Çeyrekssel olarak bakıldığında ise, son çeyrekte Borsa İstanbul'da yaşanan ralli sonucu, tüm endeks değerlerinde üçüncü çeyreğe göre genel bir yükseliş gözlenirken, en yüksek değer artışı %51 ile BIST 50 endeksinde yaşanmış, onu %46 artış ile BIST Teknoloji endeksi ve %44 artış ile BIST Sinaî endeksi takip etmiştir. Son çeyrekte kurda yaşanan yükselişle özellikle ihracatçı şirketlere yönelik talep artarken BIST Banka Endeksi üçüncü çeyrekte olduğu gibi dördüncü çeyrekte de BIST Sinaî Endeksi'nin gerisinde kalmıştır. *(Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 1. Piyasa Değerleri)*



4. İşlem Hacimleri

“

2021 yılının dördüncü çeyreğinde BIST TÜM'ün ABD doları cinsinden işlem hacmi yıllık bazda %31 düşüş gösterirken TL bazında yatay kalmıştır.



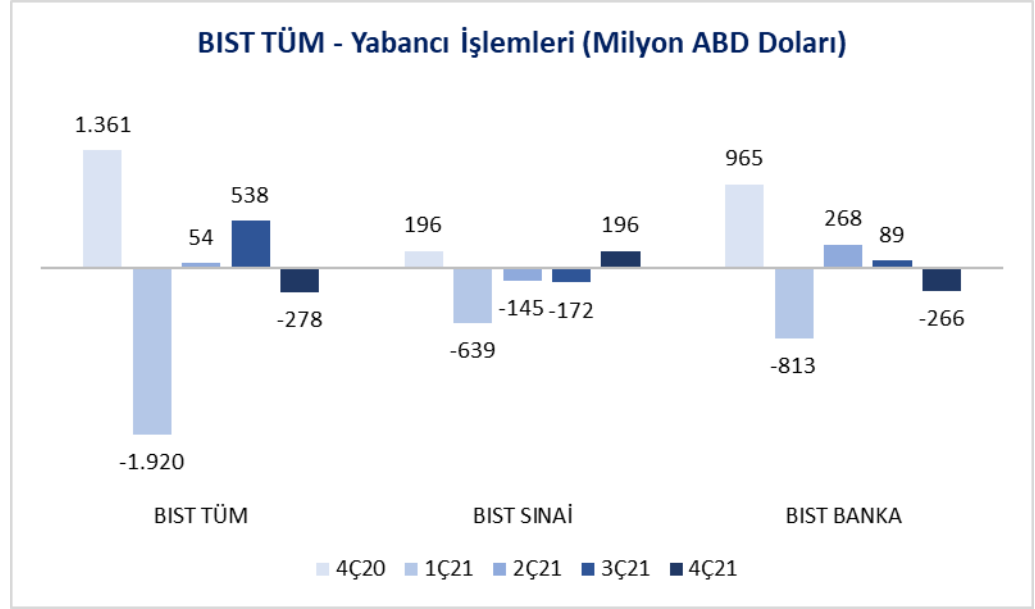
Faiz indirimleri sonrası döviz kurunda yaşanan yükselişin borsayı dolar bazında ucuzlatması ve yatırımcıların yeniden Borsa İstanbul'a yönelmesi sonucu BIST TÜM endeksinin işlem hacmi yılın son çeyreğinde önceki çeyreğe göre TL bazında %120 artmıştır. Çeyreksel bazda tüm endekslerde güçlü bir hacim artışı yaşanırken, birçok endekste artış %100'ün üzerinde gerçekleşmiştir. En büyük artış ise %174 ile BIST 30 ve %173 ile BIST 50 endekslerinde gözlenmiştir. Yıllık bazda ise BIST TÜM endeksinin işlem hacmi TL bazında yatay kalırken, en büyük artış %25 ile BIST Teknoloji endeksinde, en büyük azalış ise %9 ile BIST Mali endeksinde yaşanmıştır.

ABD doları bazında bakıldığında ise TL'deki değer kaybı nedeniyle yıllık bazda tüm endekslerin işlem hacimlerinde çift haneli daralma görülmektedir. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 2. İşlem Hacimleri)

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

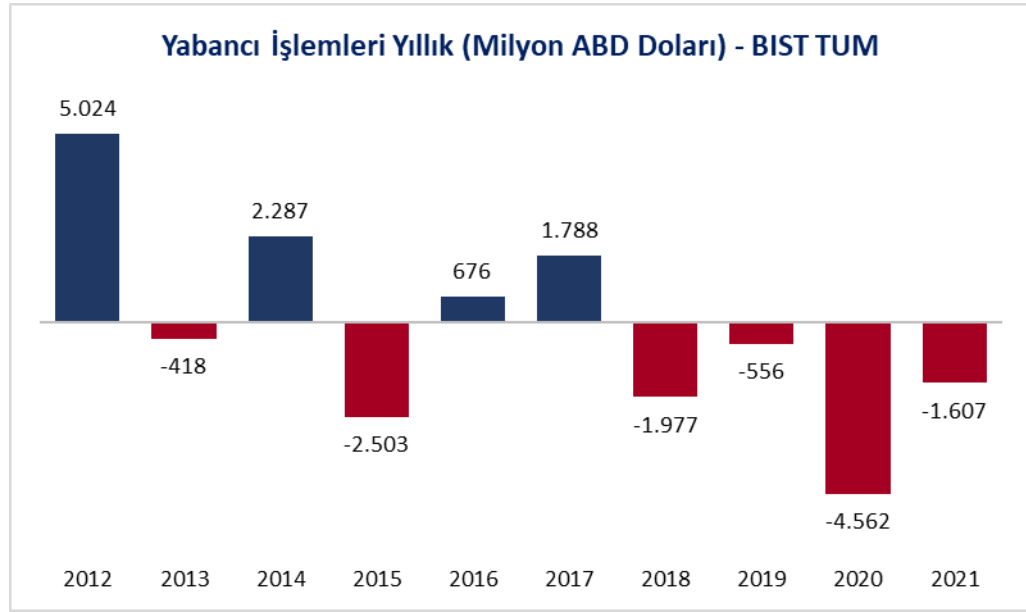


2021'in dördüncü çeyreğinde Borsa İstanbul'da net 278 milyon ABD doları yabancı çıkışı olmuştur.



2021 yılının ilk yarısında Borsa İstanbul'da çoğunlukla net satış tarafında yer alan yabancı yatırımcılar Ağustos ayından itibaren tekrar alıcı konumuna geçmiş ve 4 ay üst üste net alım yaparak Ağustos – Kasım ayları arasında toplam 1.296 milyon ABD dolarlık net hisse senedi alımı gerçekleştirmiştir. Bankaların güçlü gelen 3Ç sonuçları, TL'deki sert değer kaybını takiben Borsa İstanbul'un dolar bazında ucuzlaması ve endekste ağırlığı yüksek şirketlerden gelen olumlu haberlerle yabancı yatırımcıların Türk hisse senetlerine olan ilgisi yılın son çeyreğinde yeniden artarken Kasım ayında 709 milyon ABD doları ile Borsa İstanbul'da yılın en yüksek net yabancı girişi yaşanmıştır. Ancak yabancı yatırımcılar kurdaki dalgalanmalar nedeniyle Aralık ayında tekrar satışa geçmiş ve 1.034 milyon ABD dolarlık net hisse satışı gerçekleştirmiştir. Yılın tamamında yabancı yatırımcıların Borsa İstanbul'daki net satış tutarı ise 1,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

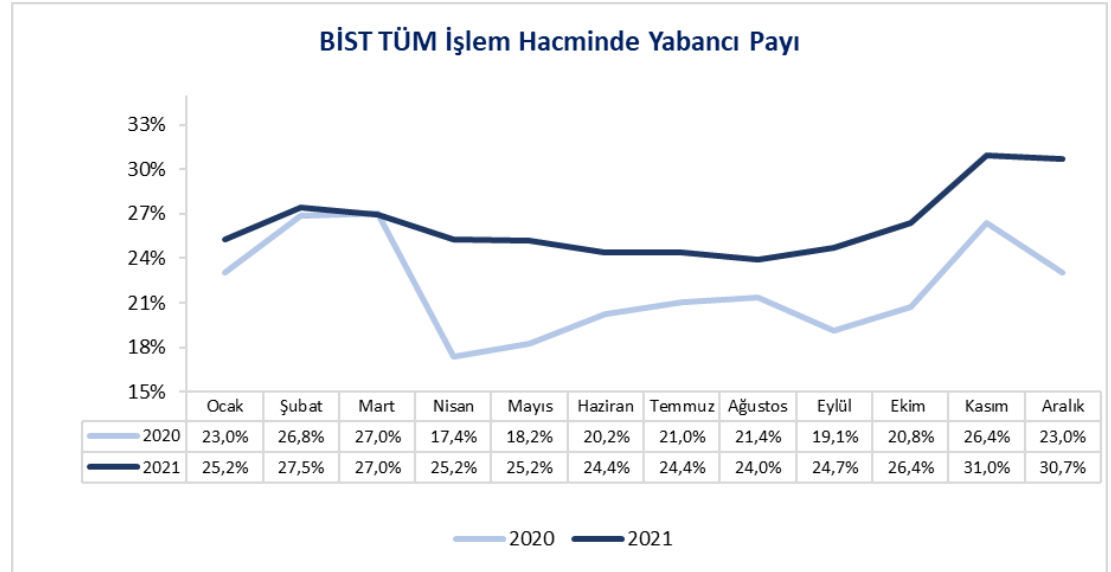
Dördüncü çeyrekte 196 milyon ABD doları ile BIST Sinaî ve 31 milyon ABD doları ile BIST Teknoloji endekslerinde net yabancı girişi gözlenirken, diğer tüm endekslerde net yabancı çıkışı yaşanmıştır. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 3. Yabancı İşlemleri – Net Giriş/Çıkışlar)



6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

“

Yabancıların işlem hacminde en yüksek paya sahip olduğu endeks %34 ile BIST 30, en düşük paya sahip olduğu endeks ise %25 ile BIST Teknoloji olmuştur

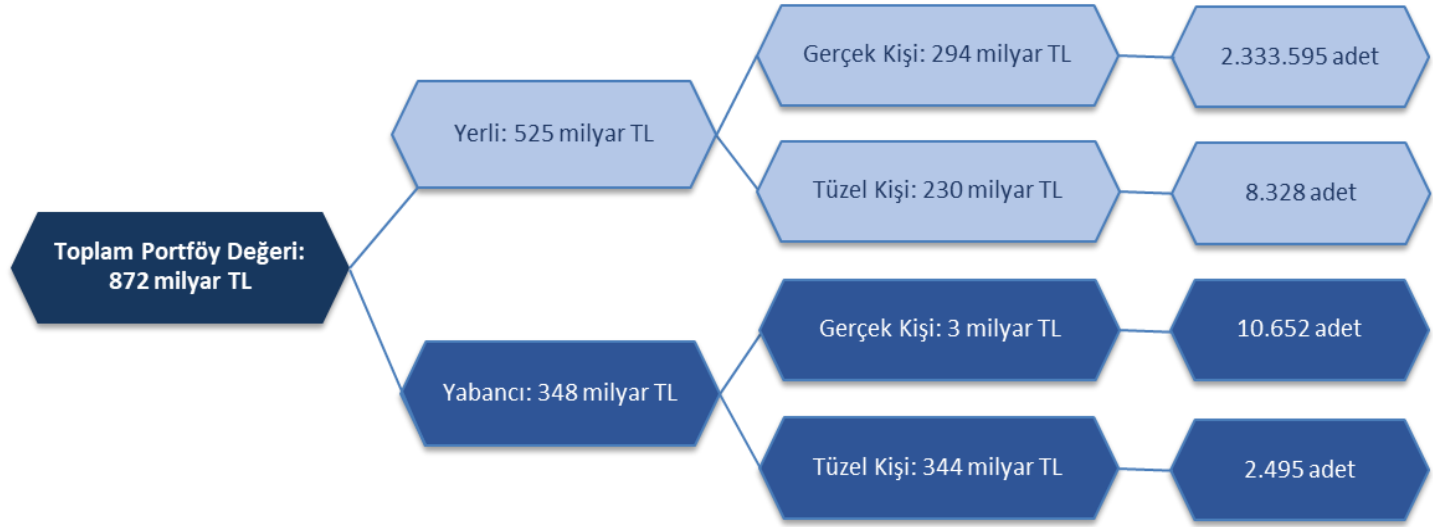


Yabancı yatırımcıların BIST TUM işlem hacmindeki payı 2021'in son çeyreğinde %29 seviyesine ulaşmış ve geçen yılın aynı dönemine göre 6 puan yükselmiştir. 2021 yılında tüm endeksler ve aylar bazında işlem hacminde en yüksek yabancı payı %37 ile Haziran'da BIST Ticaret'te, en düşük ise Ağustos'ta %18 ile BIST Teknoloji'de gerçekleşmiştir. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 4. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı)

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

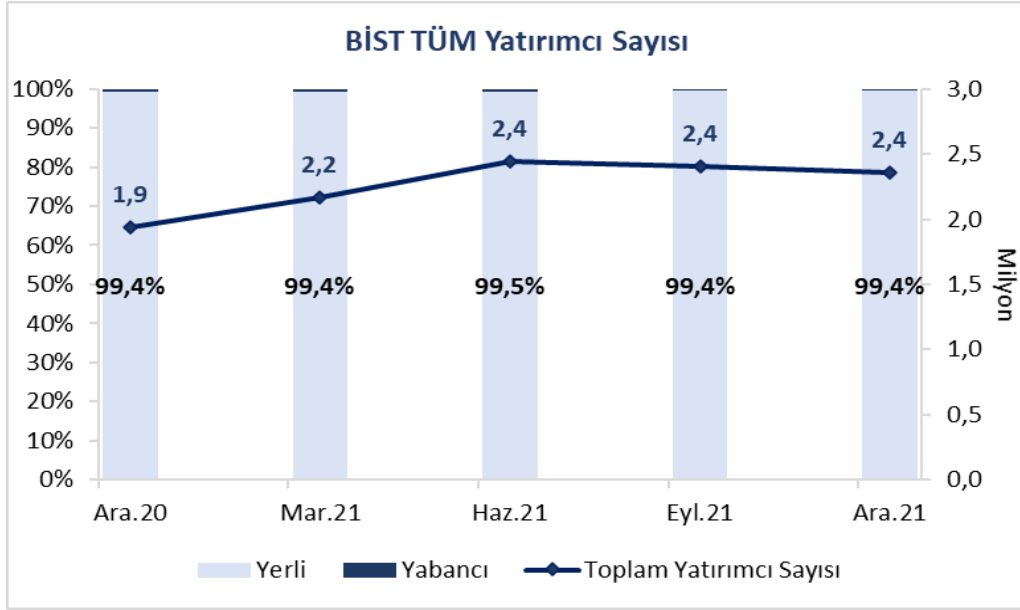


2021 yıl sonu itibarıyla Borsa İstanbul'daki 2 milyon 355 bin yatırımcının %99,4'ü yerli yatırımcıdır.



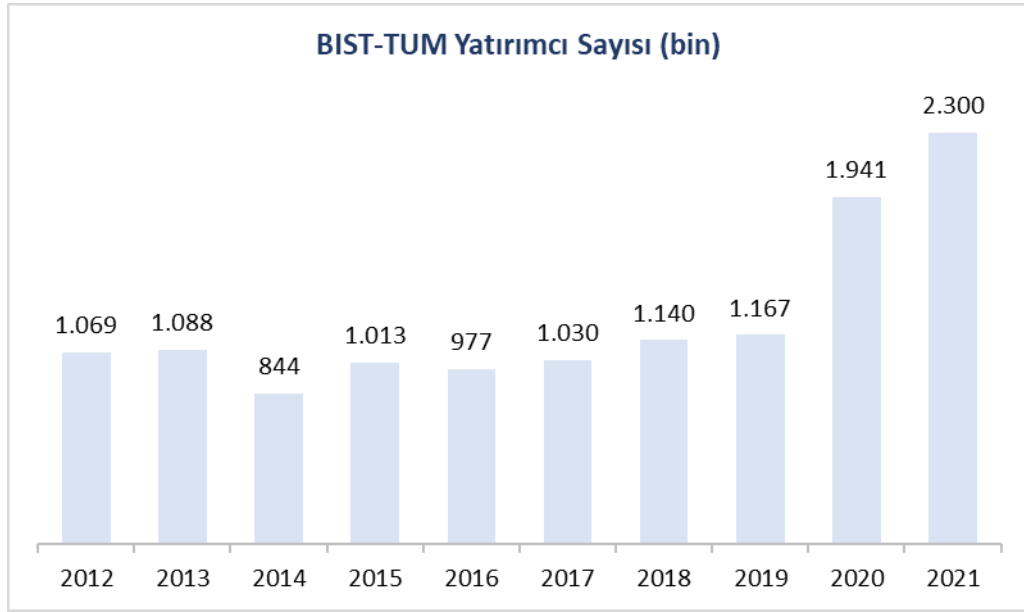
Yerli yatırımcıların %99,6'sını oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %56'sını elinde tutmaktadır. Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı ise %19'dur.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

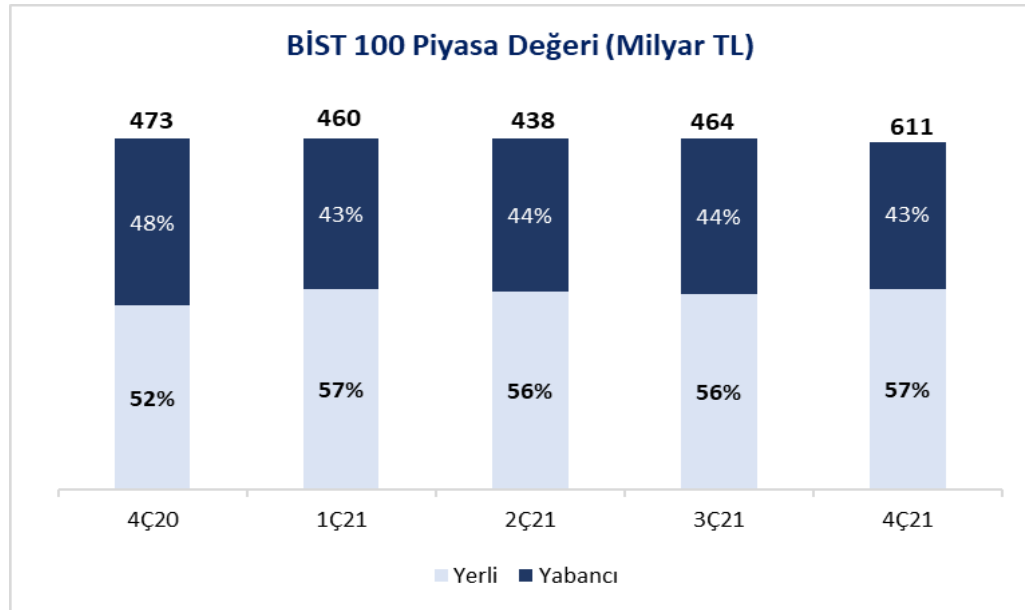


Borsa İstanbul'da 2020 yılı sonunda 1,94 milyon olan toplam yatırımcı sayısı 2021 yılında yaklaşık 359 bin artışla 2,3 milyona yükselmiştir. Bu artış esas olarak yerli yatırımcı sayısındaki artıştan (358 bin) kaynaklanmıştır. Halka arzların ve yüksek getiri arayışının etkisiyle Nisan ayında 2,6 milyon ile zirve seviyesine ulaşan yatırımcı sayısı takip eden aylarda halka arzlardaki getirilerin nispeten zayıflaması ve yatırımcı tercihlerinin döviz ve kripto paralar gibi alternatif enstrümanlara yönelmesi sonucu bir miktar kayıp yaşayarak 2,3 milyon seviyelerine gerilemiştir.

Yılın son çeyreğinde BIST TÜM'deki yabancı yatırımcı sayısı da geçen yılın aynı dönemine göre 1.183 artarak 13.147'ye yükselmiştir. Yıllık bazda en fazla yabancı yatırımcı sayısı artışı 2.143 yatırımcı ile BIST 100 endeksinde görülürken, BIST Banka ve BIST Ticaret dışındaki tüm endekslerde yabancı yatırımcı sayısında artış gözlenmiştir.

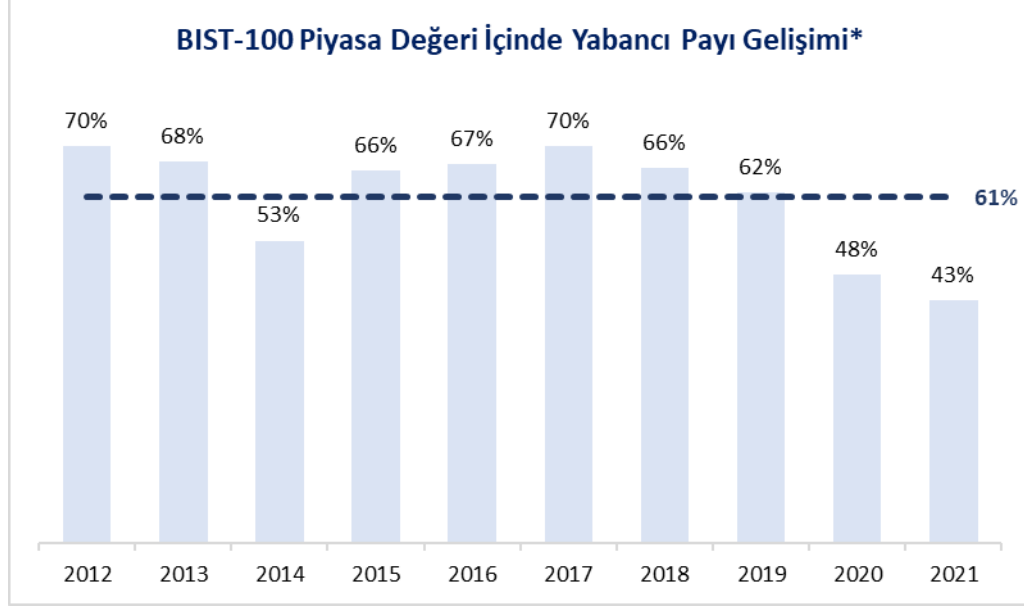


9. Endeks ve Uyrık Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)



2021 yılında da Türk hisse senetlerinden çıkmaya devam eden yabancı yatırımcıların BIST 100'ün piyasa değeri içindeki payı 2020 yıl sonuna göre yaklaşık 5 puan azalarak %48'den %43'e gerilemiştir. Endeks bazında bakıldığında, yabancı yatırımcıların BIST Banka, BIST BIST Ticaret, BIST Mali ve BIST Tüm hisselerindeki

pozisyonlarını azalttıkları gözlenmektedir. Buna karşılık BIST Holding ve Yatırımlar, BIST 30, BIST 50, BIST 100, BIST Hizmetler, BIST Sinai, BIST Teknoloji, BIST Kurumsal Yönetim ve BIST Sürdürülebilirlik endekslerindeki portföy değerleri yıllık bazda artmıştır. Miktarsal olarak en yüksek artış BIST Sürdürülebilirlik endeksinde yaşanmıştır. Yerli yatırımcıların portföy değerleri ise son çeyrekte tüm endekslerde geçen yılın aynı dönemine göre artış göstermiştir. En yüksek artış BIST TÜM endeksinde görülmüştür. *(Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 6. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri)*

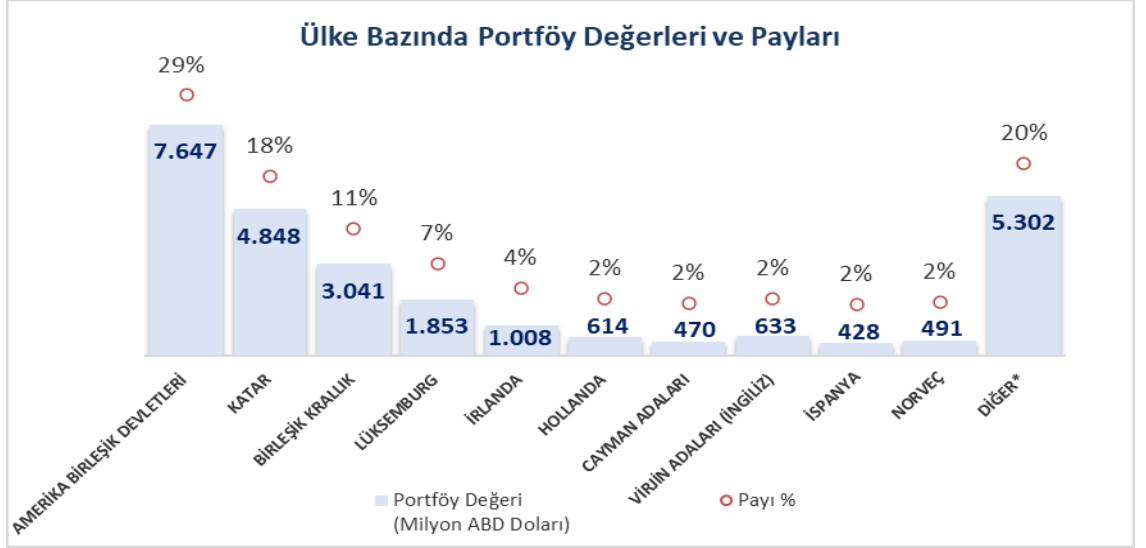


*Yıl sonu itibarıyla

10. Yabancı Yatırımcıların Ülke Bazında Portföy Değerleri ve Payları

“

Amerika Birleşik Devletleri, Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ülke olurken, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yerleşik yatırımcılar toplam yabancı yatırımların %29'una sahiptir.



* Türkiye'de yerleşik yabancı yatırımcılar hariçtir.

2020'nin ikinci çeyreği itibarıyla 4 çeyrek üst üste en yüksek portföy değerine sahip olan Katar 2021'in ikinci çeyreğinde ikinci sıraya gerilemiştir. İkinci çeyrekte yeniden en yüksek portföy değerine sahip ülke olarak birinci sıraya yükselen Amerika Birleşik Devletleri, yılın son çeyreğinde de ilk sıradaki yerini korumuştur. Yılın son çeyreğinde Amerika Birleşik Devletleri, Katar ve Birleşik Krallık'ın portföy değerlerinde yıllık bazda sırasıyla %29, %68 ve %37 azalış gözlenmiştir. Böylece 2020 yıl sonunda Amerika Birleşik Devletleri'nin toplam portföy değeri içindeki payı %22 iken, 2021 yıl sonunda %29'a yükselmiştir. Diğer yandan 2020 yıl sonunda Katar'ın toplam portföy değeri içindeki payı %31 iken, 2021 yıl sonunda kayda değer azalışla %18'e gerilemiştir. (Daha detaylı bilgi için bkz. Ekler - 7. Yabancı Yatırımcıların Ülke Bazında Portföy Değerleri)

11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	31.12.2020		31.12.2021	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	20.912	3.959	18.194	7.380
Devlet İç Borçlanma Araçları	23.696	184.312	19.429	187.154
Diğer Menkul Kıymetler	6.372	32.008	12.116	37.580
Fon	3.063.135	139.890	3.169.704	298.721
Özel Sektör Borçlanma Araçları	55.852	97.610	47.180	113.991
Pay Senedi	1.999.996	1.779.548	2.366.952	2.175.673
Yapılandırılmış Ürünler	24.768	372	17.791	526
TOPLAM	5.194.731	2.237.699	5.651.366	2.821.025

12. Elde Tutma Süreleri*

	2021		2020		2019		2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	45	27	74	18	140	31	133	31	201	35	212	42	251	39	290	41	313	42	389	46
BIST 100	46	26	55	18	115	28	119	27	185	32	190	36	230	33	268	34	287	37	343	40
BIST 30	45	22	58	16	109	23	113	21	185	32	178	31	214	28	243	26	260	27	305	33
BIST 50	44	23	58	17	113	26	114	24	182	29	182	33	223	30	259	29	279	30	330	35
BIST SİNAİ	39	29	51	21	147	38	133	34	213	40	239	67	328	61	417	71	444	63	639	54
BIST HİZMETLER	64	22	63	14	109	22	111	25	172	27	252	26	304	32	352	30	370	35	533	46
BIST MALİ	41	28	107	19	166	32	158	36	220	39	193	37	211	33	239	34	267	36	302	43
BIST TEKNOLOJİ	36	26	22	13	42	24	41	19	76	19	274	41	315	19	571	55	332	39	324	21
BIST TİCARET	140	37	148	24	322	65	287	80	464	80	461	55	571	50	688	66	651	63	837	41
BIST BANKA	47	21	174	17	149	20	137	20	202	26	158	22	178	19	207	21	252	26	272	31
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	40	31	50	18	231	61	215	66	287	62	311	97	337	92	392	103	355	65	481	83

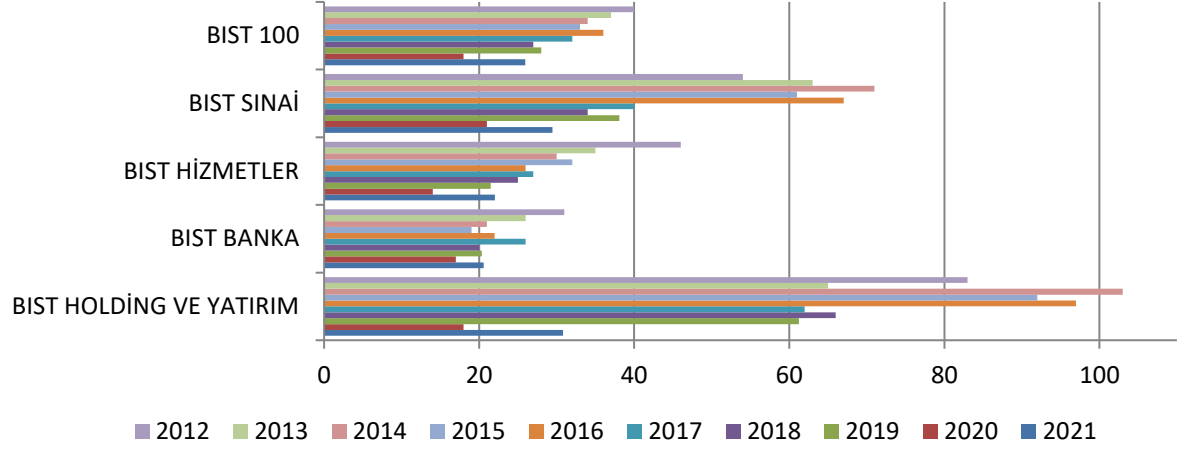
*Elde Tutma Süresi'nin hesaplanmasında, Amerika Sermaye Piyasası Otoritesi (SEC) tarafından fonlara uygulanan elde tutma süresi formülü kullanılmıştır. Formül; alım ve satım işlemlerinden küçük değerin, portföyün yıllık ortalama değerine bölünerek 365 (gün sayısı) ile çarpılması esasına dayanmaktadır.

2021 yılında elde tutma süreleri hem yerli hem de yabancı yatırımcılarda tüm endekslerde 2012 yılından bu yana en düşük seviyelerine gerilemiştir.

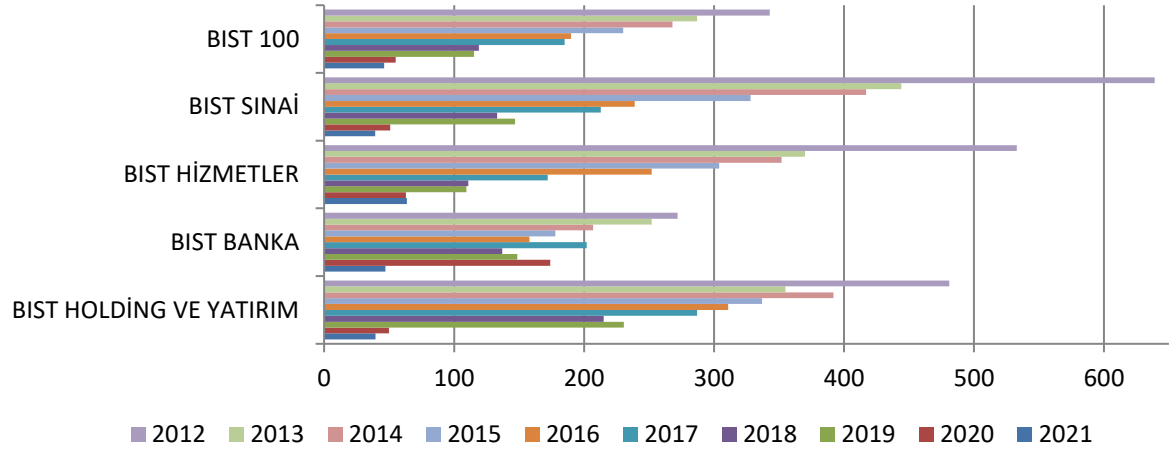
2021 yılında yabancı yatırımcılarda en uzun elde tutma süresi 140 günle BIST Ticaret endeksinde gerçekleşirken, en kısa elde tutma süresi ise 36 günle BIST Teknoloji endeksinde gözlenmiştir. Yerli yatırımcılarda ise en uzun elde tutma süresi 37 günle BIST Ticaret endeksinde iken en kısa elde tutma süresi 21 günle BIST Banka endeksinde yaşanmıştır.

Öte yandan, yabancı yatırımcılarda tüm endekslerde en uzun elde tutma süreleri 2012 senesinde kaydedilmiştir. Elde tutma süresinin en fazla BIST Ticaret'te 837 güne kadar çıktığı gözlenmiştir. Yerli yatırımcılarda en uzun elde tutma süresi ise 2014'te 103 günle BIST Holding ve Yatırım endeksinde görülmüştür.

Yerlilerin Elde Tutma Süreleri

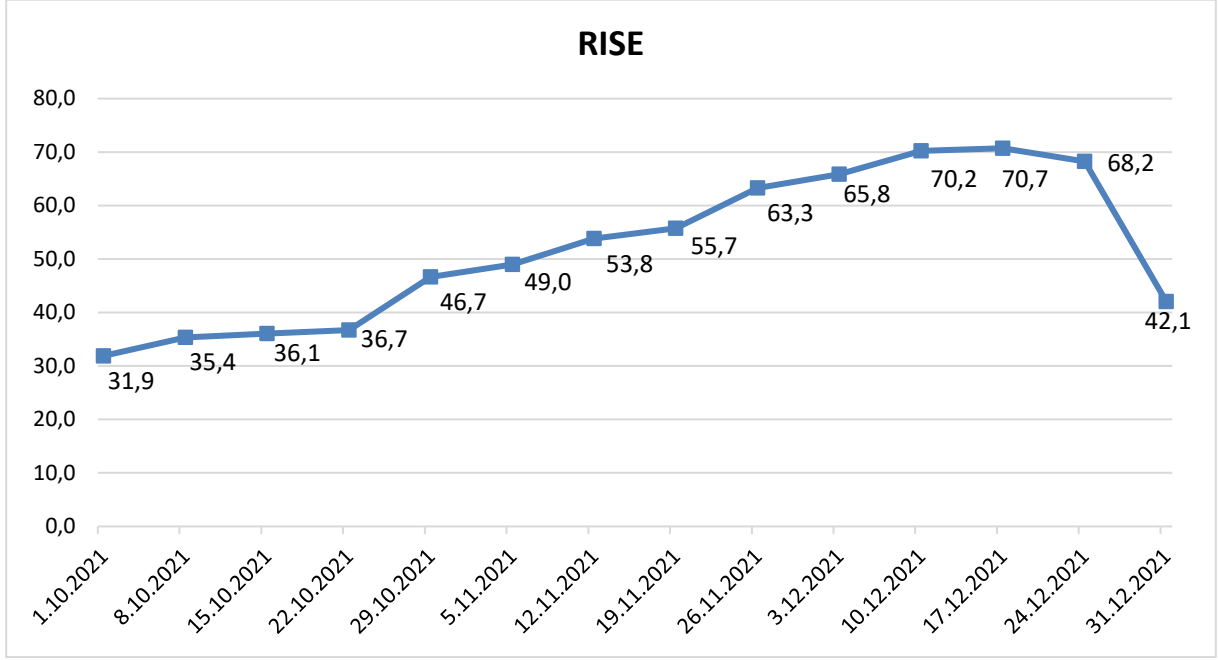


Yabancıların Elde Tutma Süreleri



13. Risk İştahı Endeksi

Ekim-Aralık 2021



2021 Ekim-Aralık 2021 döneminde RISE* ortalama değeri 51,8 olarak hesaplanmıştır. RISE eşik değeri 50 olarak kabul edildiğinden, bu dönem ortalaması eşik değerin üstünde gerçekleşmiştir. 2021 yılının son çeyreğinde en yüksek değer 17 Aralık 2021 tarihinde 70,7; en düşük değer ise 1 Ekim 2021 tarihinde 31,9 olarak gözlemlenmiştir. RISE değeri ilgili döneme 31,9 değeri ile başlamış olup; dönemi 42,1 değeri ile kapatmıştır.

2021 yılının dördüncü çeyreğindeki BIST-100 Endeksi trendine bakıldığında, RISE ve BIST-100 değerlerinin dönem başından dönem ortasına kadar genel olarak benzer yönlerde dönem in ikinci yarısında ise genel olarak hafifçe farklı yönlerde hareket ettikleri görülmektedir.

* RISE, 28 Kasım 2005 tarihinden itibaren herhangi bir dönemde 5.000 TL ve üzeri pay senedi portföy değerine sahip olmuş tüm yatırımcıların hafta sonları itibari ile portföylerinden yola çıkılarak hesaplanan haftalık bir endekstir. RISE yatırımcıların her Cuma günü sahip olduğu pay senedi ve A tipi yatırım fonu toplam portföy değerlerinin ve bu değerlerin değişimlerinin BIST 100 değişimlerinden arındırılmış halleri kullanılarak hesaplanmaktadır.

RISE endeksleri için öngörülen eşik değer 50 olarak belirlenmiştir. Açıklanan endeks değerinin 50 seviyesinin üzerinde olması, yatırımcıların pay senedi piyasasında aldıkları geçmiş 52 haftalık pozisyonlarının ortalama riskinden daha yüksek riskli bir pozisyona sahip olduklarını göstermektedir. Endeks değerinin 50 seviyesinin altında olması ise, ortalama olarak pozisyon risklerinde geçtiğimiz 52 haftalık döneme göre azalış olduğunu ifade etmektedir. Endeks değerleri, geçmiş 10 yıllık veriler kullanılarak test edilmiş ve başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

14. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Para Birimi Bazında Dağılımı (Kümülatif)

Nominal Değer (Milyon)	31.12.2021	30.09.2021	31.12.2020	Yıllık Değişim
Türk Lirası	151.611	147.140	129.565	17%
Euro	5	5	5	0%

Türkiye’de ihraç edilen Türk Lirası cinsinden özel sektör borçlanma araçlarının tutarı 2021 yıl sonu itibarıyla önceki yıla göre %17 oranında göstermiştir. Son 1 yıllık dönemde yatırım ortaklıkları hariç diğer kurumlar tarafından ihraç edilen borçlanma araçlarının tutarı artmıştır.

Yılın son çeyreğinde net 4,5 milyar TL tutarında yeni borçlanma aracı ihracı gerçekleştirilmiş, bankalar ve yatırım ortaklıkları dışında kalan tüm kurumların ihraç tutarları üçüncü çeyreğe göre artış göstermiştir.

Döviz Türü	31.12.2021		30.09.2021		31.12.2020	
	İhraççı Sayısı	ISIN Kodu Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Kodu Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Kodu Sayısı
Türk Lirası	149	785	144	748	138	767
Euro	1	1	1	1	1	1

2020 yılına kıyasla Türk Lirası cinsinden ihraçların hem ihraççı sayısı hem de ISIN kodu sayısında artış yaşanmıştır.

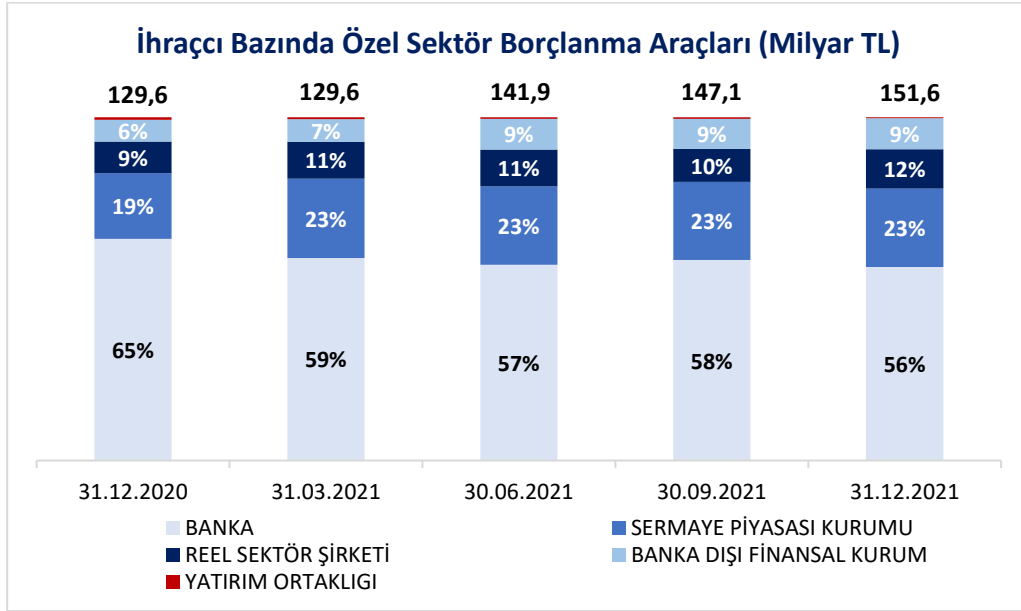
Döviz cinsinden ihraçların maliyetlerinin yüksek seyretmesi nedeniyle son 1 yıllık dönemde yabancı para cinsinden yeni bir borçlanma aracı ihracı gerçekleştirilmemiştir.

15. TL Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Kıymet Tipi Dağılımı (Kümülatif)

Türk Lirası (Milyon)	31.12.2021	30.09.2021	31.12.2020	Yıllık Değişim	Çeyreklik değişim
Finansman Bonosu	65.687	62.638	55.068	19%	5%
Sermaye Benzeri Borçlanma Aracı	19.694	19.694	19.694	0%	0%
Özel Sektör Tahvili	28.899	27.426	23.275	24%	5%
Yönetim Sözleşmesine Dayalı Kira Sertifikası	27.376	28.316	22.049	24%	-3%
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet	5.777	5.708	6.099	-5%	-1%
Yapılandırılmış Borçlanma Aracı	66	26	24	170%	154%
İpotek Teminatlı Menkul Kıymet	2.250	2.250	2.000	13%	0%
Diğer	1.261	1.081	1.355	-7%	17%
TOPLAM	151.011	147.140	129.565	17%	3%

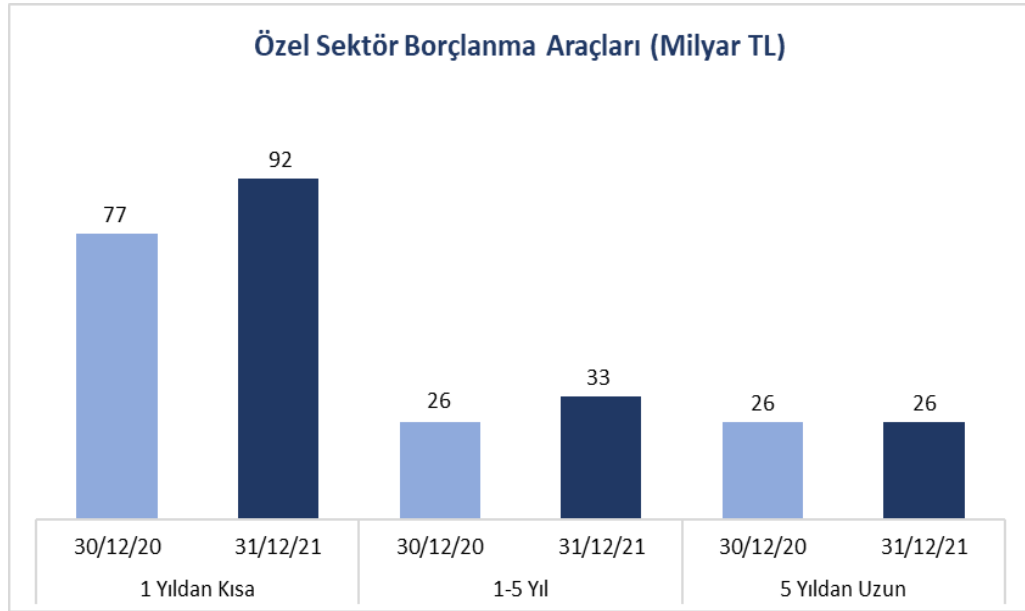
2021 yılında ihraççılar tarafından en çok tercih edilen borçlanma araçları özel sektör tahvilleri, yönetim sözleşmesine dayalı kira sertifikaları ve toplam içinde en büyük paya sahip olan finansman bonoları olmuştur.

16. TL Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının İhraççı Bazında Dağılımı (Kümülatif)



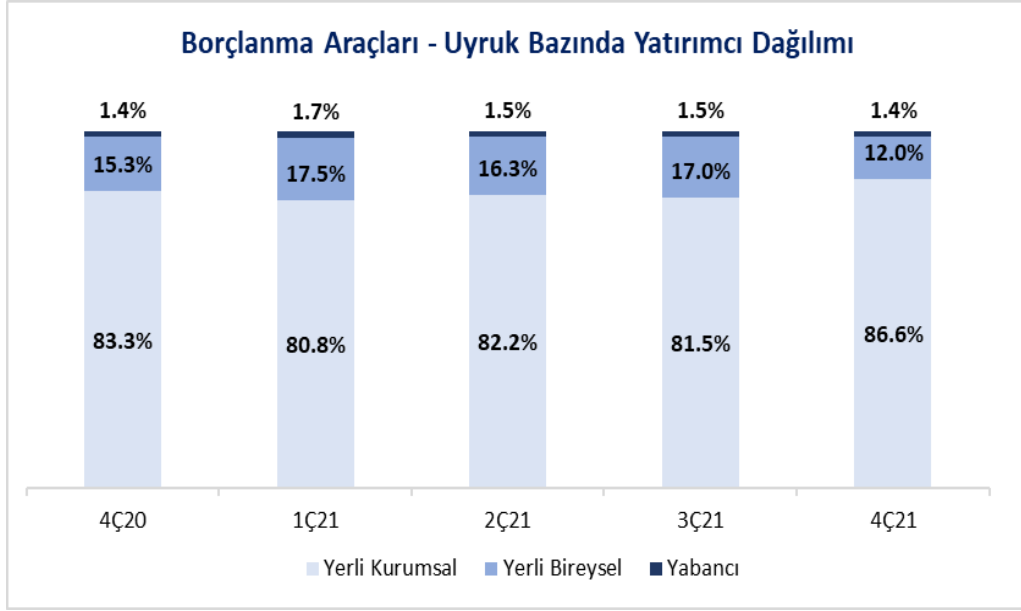
Bankaların nette sınırlı miktarda yeni borçlanma aracı ihracı gerçekleştirmeleri sonucu toplam özel sektör borçlanma araçları içindeki payı 2020 yıl sonuna göre %65'ten %56'ya gerilemiştir. Bu dönemde reel sektör şirketleri, banka dışı finansal kurumlar ve sermaye piyasası kurumları fazla net ihraç gerçekleştirerek toplam içindeki paylarını artırmıştır.

17. Tarih Bazında TL cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçları (Vade Gün Sayısı) (Kümülatif)



2021 yılında 1 yıldan kısa vadeli ve orta vadeli (1-5 yıl arası) borçlanma araçlarının tutarı 2020 yıl sonuna göre artış göstermiştir. 5 yıldan uzun vadeli ihraçların tutarı ise aynı seviyelerde kalmıştır.

18. Borçlanma Araçları Yatırımcılarının Uyrak ve Kimlik Tipi Bazında Dağılımı (Kümülatif)



Yerli kurumsal yatırımcılar dördüncü çeyrekte de ihraç edilen borçlanma araçları içinde %86,6 pay ile en yüksek paya sahip olmaya devam etmiştir. Yerli bireysel yatırımcıların payı ise dördüncü çeyrekte azalırken Türk Lirası ve piyasalardaki dalgalı seyir nedeniyle yabancı kurumsal yatırımcıların payı ise bir önceki yıla göre aynı kalmıştır.

EKLER

1. Piyasa Değerleri

Milyon TL	31.12.2020	30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA*	472.004	143.059	147.084	185.779	26%	-61%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	185.320	164.083	179.899	237.098	32%	28%
BIST TİCARET	96.023	76.834	85.277	90.923	7%	-5%
BIST 30	666.231	609.844	689.042	939.659	36%	41%
BIST 50	818.391	748.244	779.680	1.176.776	51%	44%
BIST 100	1.085.262	954.969	1.065.727	1.498.865	41%	38%
BIST HİZMETLER	295.030	296.359	332.023	410.834	24%	39%
BIST MALİ	764.536	406.500	448.597	564.901	26%	-26%
BIST SİNAİ	641.539	581.015	603.228	866.556	44%	35%
BIST TEKNOLOJİ	57.885	52.788	61.746	90.162	46%	56%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	848.632	810.301	864.277	1.188.888	38%	40%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	540.776	515.509	566.516	806.457	42%	49%
BIST TÜM	1.758.990	1.336.662	1.445.593	1.932.453	34%	10%

Milyon ABD Doları	31.12.2020	30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA*	64.301	16.434	16.632	14.315	-14%	-78%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	25.246	18.849	20.343	18.270	10%	-28%
BIST TİCARET	13.081	8.826	9.643	7.006	11%	-46%
BIST 30	90.761	70.055	77.917	72.407	13%	-20%
BIST 50	111.490	85.954	88.166	90.678	4%	-19%
BIST 100	147.846	109.701	120.512	115.497	12%	-22%
BIST HİZMETLER	40.192	34.044	37.545	31.657	12%	-21%
BIST MALİ	104.153	46.696	50.727	43.529	10%	-58%
BIST SİNAİ	87.397	66.743	68.213	66.774	4%	-24%
BIST TEKNOLOJİ	7.886	6.064	6.982	6.948	17%	-12%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	115.610	93.082	97.732	91.611	7%	-21%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	73.670	59.219	64.062	62.143	10%	-16%
BIST TÜM	239.628	153.547	163.468	148.908	8%	-38%

* QNB Finansbank ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası 1 Ocak 2021 itibarıyla BIST Banka Endeksi'nden çıkarılmıştır.

2. İşlem Hacimleri

Milyon TL	4Ç20	3Ç21	4Ç21	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA*	491.477	178.864	461.244	158%	-6%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	332.191	133.012	329.147	147%	-1%
BIST TİCARET	80.741	45.653	83.263	82%	3%
BIST 30	1.263.124	570.834	1.566.857	174%	24%
BIST 50	1.509.928	643.206	1.753.066	173%	16%
BIST 100	1.844.375	759.082	1.942.536	156%	5%
BIST HİZMETLER	485.329	248.624	467.892	88%	-4%
BIST MALİ	1.033.637	387.728	936.355	141%	-9%
BIST SİNAİ	826.890	424.592	921.346	117%	11%
BIST TEKNOLOJİ	90.374	45.816	112.769	146%	25%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	1.260.708	554.927	1.505.010	171%	19%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	862.093	344.507	911.716	165%	6%
BIST TÜM	2.436.230	1.106.761	2.438.361	120%	0%

Milyon ABD DOLARI	4Ç20	3Ç21	4Ç21	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA*	62.370	20.983	40.342	92%	-35%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	42.317	15.612	28.171	80%	-33%
BIST TİCARET	10.309	5.383	7.254	35%	-30%
BIST 30	160.816	66.926	136.449	104%	-15%
BIST 50	192.299	75.427	152.582	102%	-21%
BIST 100	234.931	89.044	169.222	90%	-28%
BIST HİZMETLER	61.810	29.176	41.785	43%	-32%
BIST MALİ	131.483	45.499	81.313	79%	-38%
BIST SİNAİ	105.559	49.805	80.881	62%	-23%
BIST TEKNOLOJİ	11.526	5.383	9.760	81%	-15%
BIST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	160.375	65.073	131.205	102%	-18%
BIST KURUMSAL YÖNETİM	109.610	40.403	79.411	97%	-28%
BIST TÜM	310.379	129.863	213.739	65%	-31%

3. Yabancı İşlemleri – Net Giriş/Çıkışlar

Milyon ABD Doları	4Ç20	3Ç21	4Ç21
BİST BANKA	965	89	-266
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	164	194	-134
BİST TİCARET	-70	98	-273
BİST 30	1.502	365	-189
BİST 50	1.397	414	-330
BİST 100	1.423	532	-279
BİST HİZMETLER	84	341	-109
BİST MALİ	1.120	311	-396
BİST SİNAİ	196	-172	196
BİST TEKNOLOJİ	-39	58	31
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	1.357	524	-152
BİST KURUMSAL YÖNETİM	988	359	-266
BİST TÜM	1.361	538	-278

4. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

ENDEKS	4Ç20		2020		3Ç21		4Ç21		2021	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BİST BANKA	27%	73%	27%	73%	31%	69%	32%	68%	31%	69%
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	24%	76%	22%	78%	29%	71%	33%	67%	29%	71%
BİST TİCARET	28%	72%	29%	71%	29%	71%	36%	64%	31%	69%
BİST 30	28%	72%	28%	72%	33%	67%	34%	66%	33%	67%
BİST 50	27%	73%	27%	73%	32%	68%	33%	67%	31%	69%
BİST 100	26%	74%	25%	75%	30%	70%	33%	67%	30%	70%
BİST HİZMETLER	24%	76%	23%	77%	22%	78%	29%	71%	25%	75%
BİST MALİ	24%	76%	22%	78%	27%	73%	30%	70%	28%	72%
BİST SİNAİ	22%	78%	21%	79%	24%	76%	30%	70%	26%	74%
BİST TEKNOLOJİ	26%	74%	24%	76%	19%	81%	24%	76%	23%	77%
BİST KURUMSAL YÖNETİM	26%	74%	26%	74%	32%	68%	32%	68%	31%	69%
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	27%	73%	27%	73%	33%	67%	34%	66%	33%	67%
BİST-TÜM	23%	77%	22%	78%	24%	76%	29%	71%	26%	74%

5. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	31.12.2020		30.09.2021		31.12.2021	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BİST BANKA	3,560	469,063	3,546	442,364	3,450	435,935
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	5,515	654,607	5,965	710,054	6,075	738,659
BİST TİCARET	2,424	390,355	2,407	309,684	2,327	287,522
BİST 30	7,016	1,044,751	7,237	1,099,500	7,117	1,149,980
BİST 50	7,644	1,187,862	8,039	1,313,944	9,547	1,323,863
BİST 100	8,555	1,377,711	10,868	1,577,624	10,698	1,646,572
BİST HİZMETLER	5,034	879,181	5,875	1,206,287	5,612	1,042,986
BİST MALİ	7,996	1,135,902	8,561	1,235,424	8,647	1,261,688
BİST SİNAİ	6,086	1,191,124	6,773	1,417,732	6,800	1,453,436
BİST TEKNOLOJİ	1,518	253,965	1,852	346,552	1,886	386,311
BİST KURUMSAL YÖNETİM	6,208	913,022	6,506	978,471	6,485	1,050,650
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	7,515	1,153,401	7,865	1,182,643	7,719	1,243,830
BİST TÜM	11,776	1,929,051	13,024	2,339,502	12,926	2,286,852

6. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri (Milyar TL)	31.12.2020		30.09.2021		31.12.2021	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BİST BANKA	160	50	37	42	43	56
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	31	53	31	52	39	68
BİST TİCARET	35	18	30	17	27	22
BİST 30	172	147	160	152	205	215
BİST 50	198	188	167	197	229	268
BİST 100	225	248	206	258	262	349
BİST HİZMETLER	71	58	68	67	76	87
BİST MALİ	198	149	74	140	90	177
BİST SİNAİ	85	151	77	165	109	223
BİST TEKNOLOJİ	7	13	7	16	9	23
BİST KURUMSAL YÖNETİM	101	113	97	121	130	166
BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	180	169	171	171	223	233
BİST TÜM	362	371	226	388	284	510

7. Yabancı Yatırımcıların Ülke Bazında Portföy Değerleri ve Payları

Portföy Değeri (Milyon ABD Doları)	31.12.2020	31.12.2021	Yıllık Değişim
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	10.817	7.647	-29%
KATAR	15.160	4.848	-68%
BİRLEŞİK KRALLIK	4.859	3.041	-37%
LÜKSEMBURG	2.945	1.853	-37%
İRLANDA	1.601	1.008	-37%
HOLLANDA	1.029	614	-40%
CAYMAN ADALARI	869	470	-46%
VİRJİN ADALARI (İNGİLİZ)	748	633	-15%
İSPANYA	777	428	-45%
NORVEÇ	770	491	-36%
DİĞER*	8.163	5.302	-35%

* Türkiye'de yerleşik yabancı yatırımcılar hariçtir.